

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN KHẮC TRƯỜNG

Thác rùng

TẬP TRUYỆN NGẮN

Miền đất mặt trời

TRUYỆN

Mảnh đất lắm người nhiều ma

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN KHẮC TRƯỜNG

Thác rừng

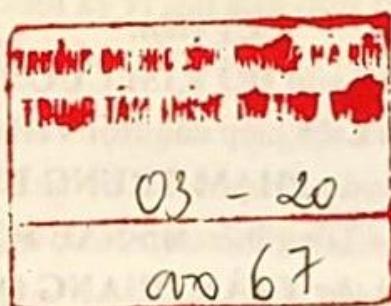
TẬP TRUYỆN NGẮN

Miền đất mặt trời

TRUYỆN

Mảnh đất lắm người nhiều ma

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn

NGUYỄN KHẮC TRƯỜNG

Hội đồng Văn nghệ Việt Nam khóa VIII
(2010)
Cái chết (truyện vừa, 1972); Thác rồng (tập truyện ngắn, 1975); Miền đất mới (tập truyện, 1983); Cảnh

TIỂU SỬ

Nhà văn Nguyễn Khắc Trường, bút danh khác: Thao Trường, sinh ngày 6-7-1946, tại xã Bình Sơn, huyện Đông Hỷ, nay là thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên. Dân tộc Kinh. Trú quán tại quận Thanh Xuân, Hà Nội. Năm 1965, nhập ngũ vào Quân chủng Phòng không - Không quân. Đã tham gia Chiến dịch đường 9 - Nam Lào và Chiến dịch Quảng Trị 1972. Sau giải phóng 1975, học Khóa I, Trường Viết văn Nguyễn Du. Học xong về làm biên tập viên văn xuôi tại Tạp chí *Văn nghệ Quân đội*. Năm 1993 chuyển ngành ra Báo *Văn nghệ* với quân hàm trung tá, Phó tổng biên tập Báo *Văn nghệ*. Năm 2003, sang Nhà xuất bản Hội Nhà văn làm Tổng biên tập. Nghỉ hưu năm 2009. Hiện là Chủ tịch Hội đồng Văn xuôi Hội Nhà văn Việt Nam khóa VIII (2010-2015). Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng 2010.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

Cửa khẩu (truyện vừa, 1972); *Thác rừng* (tập truyện ngắn, 1976); *Miền đất mặt trời* (tập truyện, 1982); *Mảnh*

đất lắm người nhiều ma (tiểu thuyết, 1990); *Trang trại* (tiểu thuyết, trích in Tạp chí *Nhà văn* 2007).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

Giải Nhất cuộc thi bút ký do Báo *Văn nghệ* và Đài phát thanh Tiếng nói Việt Nam phối hợp tổ chức năm 1986. Giải thưởng tiểu thuyết Hội Nhà văn với *Mảnh đất lắm người nhiều ma* 1990. Tiểu thuyết này đã dịch sang tiếng Pháp năm 1996 và chuyển thành phim truyền hình *Đất và người*. Giải thưởng sách hay viết về nông thôn của Bộ Nông nghiệp & Phát triển nông thôn, 2011. Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2007.

Tựa

NHÀ VĂN NGUYỄN KHẮC TRƯỜNG NHƯ TÔI BIẾT

Nhà văn Tạ Duy Anh

Từ khi còn chưa bén mảng đến cửa văn đàn, tôi đã quen với cái tên Thao Trường. Trong một tác phẩm của ông hình như có tên là *Miền đất mặt trời*, tôi còn rất thích cái giọng tếu táo đậm chất dân dã của ông. Ông có lối ví von rất hóm và rất... đĩ! Nhưng ấn tượng của tôi về ông hồi đó chỉ như vậy. Cái tên Thao Trường có vẻ không phải là tên của một nhà văn tầm cỡ, ít ra cũng không thuộc loại khiến người ta phải chú ý. Nó quá nhẹ và nhạt, thiếu năng lượng, thiếu sự bí ẩn. Một nhà văn có khả năng thành quan trọng hay không thường báo hiệu trước hết ở cái tên. Rất cảm tính nhưng phần lớn lại đúng, thế mới lạ. Nguyễn Khắc Trường cũng hoàn toàn đồng ý với điều đó khi có lần thổ lộ là ông "mất toi nửa đời cầm bút" vì cái tên không phải dành cho mình. Rồi vỗ đùi cười hô hô rất đắc chí. Trên thực tế cái tên Thao Trường còn báo hại tác

Tựa

NHÀ VĂN NGUYỄN KHẮC TRƯỜNG NHƯ TÔI BIẾT

Nhà văn Tạ Duy Anh

Từ khi còn chưa bén mảng đến cửa văn đàn, tôi đã quen với cái tên Thao Trường. Trong một tác phẩm của ông hình như có tên là *Miền đất mặt trời*, tôi còn rất thích cái giọng tếu táo đậm chất dân dã của ông. Ông có lối ví von rất hóm và rất... đĩ! Nhưng ấn tượng của tôi về ông hồi đó chỉ như vậy. Cái tên Thao Trường có vẻ không phải là tên của một nhà văn tầm cỡ, ít ra cũng không thuộc loại khiến người ta phải chú ý. Nó quá nhẹ và nhạt, thiếu năng lượng, thiếu sự bí ẩn. Một nhà văn có khả năng thành quan trọng hay không thường báo hiệu trước hết ở cái tên. Rất cảm tính nhưng phần lớn lại đúng, thế mới lạ. Nguyễn Khắc Trường cũng hoàn toàn đồng ý với điều đó khi có lần thổ lộ là ông "mất toi nửa đời cầm bút" vì cái tên không phải dành cho mình. Rồi vỗ đùi cười hô hô rất đắc chí. Trên thực tế cái tên Thao Trường còn báo hại tác

giả *Mãnh đất lắm người nhiều ma* nhiều hơn thế. Suốt hàng năm trời, khi tiểu thuyết nổi tiếng của ông đã có mặt trên sạp sách, vẫn còn không ít người cười nửa miệng hoài nghi. Giờ thì ông đã xoá được cái hạn "do nông nổi" đó sau gần hai mươi năm.

Giữa Nguyễn Khắc Trường và tôi có một mối nhân duyên mà ông không nhớ. Khi còn ở quân đội đóng tại thị xã Lào Cai, tôi có gửi về Tạp chí *Văn nghệ quân đội* một truyện ngắn (mà tôi không nhớ tên mình đặt) viết về linh trắng. Một anh bộ đội biên giới tranh thủ thời gian công tác muốn về thăm gia đình nhưng anh đứng ở ngã ba thị trấn trung du vẫy xe suốt buổi chiều không được. Chả ông tài xế nào động lòng. Cuối cùng khi trời đã tối, anh mới phát hiện ngoài anh ra có thêm một cô gái bán thuốc lá. Anh không biết là cô gái nấn ná ở lại chưa về cũng vì không nỡ bỏ anh lại một mình. Cuối cùng họ làm quen và anh đồng ý nghỉ tạm tại nhà cô gái mà ngoài cô ra có thêm đứa em trai, theo lời mời của cô. Đêm ấy cả anh và cô chủ nhà đều không ngủ. Họ nghĩ về nhau, về ánh trăng vàng óng bên ngoài cửa sổ và thấy đều cô đơn, cần có nhau... Đại loại truyện có nội dung như vậy, với âm hưởng ca ngợi vẻ đẹp của anh bộ đội và tình quân dân. Đúng khi tôi nghĩ nó đã vào sọt rác thì nhận được thư của *Văn nghệ quân đội*, ký tên Thao Trường, biên tập viên văn xuôi. Ông chúc mừng tôi là truyện có nội dung tốt. Ông đổi tên truyện thành *Độc đường*, chữa qua vài chi tiết và sẽ cho đăng trên tạp chí.

Tôi nhớ không lầm thì đó vào khoảng năm 1986. Tôi đã giữ lá thư đó của Thao Trường - lá thư đầu tiên mà tôi nhận được từ một nhà văn trung ương - mãi cho tới khi ra khỏi quân đội và bị thất lạc đâu mất. Khi truyện được đăng, anh em trong đơn vị nhìn tôi rất nể. Với họ, được đăng truyện ở Tạp chí *Văn nghệ quân đội* phải có đẳng cấp, không còn là vớ vẩn nữa! Tôi được hưởng sái sẩm khá nhiều từ cái truyện có tên rất sái đó! Bởi đúng như Đại thi hào Nguyễn Du viết: *Kể chi những chuyện dọc đường*, tác phẩm đó của tôi không để lại tăm dạng gì! Đã thế, một chị bạn nhà thơ, sau mấy năm gặp lại tôi, cười cười bảo: "Ngần ấy năm anh đi lính xem ra cũng chả khá hơn tí nào so với lúc còn ở Hoà Bình. Truyện chán chết đi được".

Tôi đành chỉ im lặng. Biết làm thế nào được khi cái gì cũng phải đến số. Tôi nói vậy vì nó rất ám vào trường hợp của Nguyễn Khắc Trường. Có lẽ cái số ông phải đeo sự nhạt nhoà suốt hàng chục năm, trước khi trở thành một tên tuổi mà văn học sử sẽ còn phải nhắc tới. Tôi nhớ hồi năm 1989, sau khi đã về học tại Trường Viết văn Nguyễn Du, một lần tôi được mời tụ tập uống bia cò với mấy nhà văn đàn anh. Nghe ai đó bảo Thao Trường sắp có tiểu thuyết và lấy lại tên cúng cơm là Nguyễn Khắc Trường, một anh bạn nhà thơ quân đội cười rất "hiều biết" nhưng cũng rất "đều", bảo: "Thao hay Khắc thì cũng

MỤC LỤC

	Trang
- Lời Nhà xuất bản	7
- Ảnh tác giả	9
- Tiểu sử.....	11
- Tựa: Nhà văn Nguyễn Khắc Trường như tôi biết (Tạ Duy Anh).....	13
• Thác rừng - Tập truyện ngắn, 1976	25
- Trăng gọi	26
- Chuyện nhỏ đêm mưa	46
- Chim én và mùa xuân	65
- Bệ phóng trong mây.....	86
- Thác rừng	120
- Gặp lại anh hùng Núp	144
- Cửa khẩu	185
- Chuyện chép bên bờ sông cao nguyên	278
- Mưa nguồn	295
- Câu chuyện ngày đầu	320
• Miền đất mặt trời - Truyện, 1982	374
• Mảnh đất lắm người nhiều ma - Tiểu thuyết	450
- Bạt: Nguyễn Khắc Trường và Miền đất lắm người nhiều ma (Anh Chi)	937